

Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2020-2023 MANRESA

Manresa, març de 2021

Índex

1. QUÈ ÉS EL PAM DE MANRESA?	3
2. MARC ESTRATÈGIC	4
2.1. Missió	4
2.2. Visió	4
2.3. Valors	4
2.4. Els 25 objectius estratègics	5
3. LES BASES DEL PAM	6
3.1. Acord de govern per Manresa (2019-2023)	6
3.2. El procés participatiu del PAM	7
3.3. L'Agenda 2030 i els ODS	9
4. LA RESPOSTA A LA COVID-19	11
4.1. Bases per a un Pla Local de Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa	12
5. EL CONTINGUT DEL PAM	13
Eix 1. Manresa, ciutat verda i sostenible	14
Eix 2. Manresa, ciutat dinàmica i d'oportunitats	18
Eix 3. Manresa, ciutat de trobada i acollidora	21
Eix 4. Manresa, ciutat cívica, propera i compromesa	25
Eix 5. Manresa: capital	28
6. EL SEGUIMENT DEL PAM	29
7. EL PLA ESTRATÈGIC MANRESA 2030	30
Annex I	31

1. QUÈ ÉS EL PAM DE MANRESA?

El Pla d'Actuació Municipal (PAM) de Manresa 2020-2023 és el document que recull les prioritats de la política municipal de l'actual mandat, estructurades en diversos eixos que es desenvolupen amb objectius i actuacions concretes i revisables, tenint en compte els recursos que estan a l'abast de l'administració municipal per a la seva execució.

El PAM s'ha elaborat de manera participativa, consensuada i transversal a partir de les propostes del govern amb la implicació del personal tècnic municipal i de la ciutadania per elaborar un full de ruta clar per als propers tres anys, que permeti establir les prioritats municipals en el marc dels espais de gestió de l'organització de l'Ajuntament.

El PAM 2020-2023 de Manresa s'organitza en cinc eixos que coincideixen amb els del pacte de govern i contenen 25 objectius estratègics, que es tradueixen en 250 actuacions.

				
EIX 1	EIX 2	EIX 3	EIX 4	EIX 5
Manresa, ciutat verda i sostenible.	Manresa, ciutat dinàmica i d'oportunitats.	Manresa, ciutat de trobada i acollidora.	Manresa, ciutat cívica, propera i compromesa.	Manresa: capital

El PAM és un document viu i flexible que s'ha d'adaptar a les noves circumstàncies i les noves necessitats que es puguin plantejar, especialment en un entorn de màxima incertesa derivat de la crisi de la covid-19, raó per la qual hi poden haver canvis en les prioritats inicialment previstes en el document, que ja han estat revisades en relació a les que es van presentar al febrer del 2020 per adaptar-les a la nova realitat de la pandèmia.

L'estructura del marc d'actuació del PAM inclou els següents elements:

Amb posterioritat al tancament d'aquest primer document del Pla, s'hi incorporaran tant la informació detallada de cada una de les actuacions com els indicadors que permetran mesurar-ne el grau de compliment.

La definició d'aquest sistema de seguiment i d'avaluació del PAM, que es començarà a treballar a partir de l'aprovació d'aquest document, ha de proporcionar un retorn dels resultats obtinguts que sigui útil tan per a l'Ajuntament com per a la ciutadania. Per això caldrà determinar què és mesurarà, amb quina periodicitat, d'on s'extraurà la informació.

2. MARC ESTRATÈGIC

El marc estratègic del PAM determina els elements sobre els quals es fonamenta el Pla a partir de la definició de la missió, la visió i els valors que el conformen.

- La missió recull l'orientació general de l'actuació municipal: el que fa, com ho fa, per a qui i amb quina finalitat.
- La visió dibuixa la manera com es projecta l'Ajuntament en el futur i les fites que vol assolir perquè siguin compartides per totes les parts que poden intervenir en la seva consecució.
- Els valors són els principis que guien el comportament de l'actuació municipal per assolir les actuacions recollides al Pla.

2.1. Missió

L'Ajuntament de Manresa treballa per fer de Manresa una ciutat verda i sostenible, dinàmica, acollidora, cívica i propera, i una capital compromesa amb les llibertats, la justícia social i el futur del nou país que proporcioni benestar i millori la qualitat de vida de les persones que hi viuen.

2.2. Visió

Volem que Manresa sigui una ciutat més dinàmica, que reforci la capitalitat de la Catalunya central, referent en tecnologia i innovació, puntera en indústria, capaç de generar nous llocs de treball i de garantir el benestar i la igualtat d'oportunitats; una ciutat també més verda, sostenible i saludable; integrada en el seu entorn natural, i sobretot una ciutat diversa i plural de la qual la ciutadania se'n senti protagonista.

2.3. Valors

- La inclusió.
- La justícia social.
- La igualtat.
- La participació.
- La sostenibilitat.
- La proximitat.
- La prosperitat.
- La innovació.
- El bon govern.
- La resiliència.

2.4. Els 25 objectius estratègics

Els 25 objectius estratègics que seran les prioritats del mandat s'organitzen a partir dels cinc eixos del PAM.

 EIX 1 Manresa, ciutat verda i sostenible	1. Treballar per una mobilitat més sostenible. 2. Fer del Cardener un gran parc fluvial entre Sant Joan i la Riera de Rajadell. 3. Fer de Manresa una ciutat més sostenible. 4. Fer de les zones verdes de Manresa uns espais agradables on passejar i reposar. 5. Consolidar l'Anella Verda com a espai natural, agrari i de lleure. 6. Transformar i millorar l'espai públic.
 EIX 2 Manresa, ciutat dinàmica i d'oportunitats	7. Fomentar l'activitat turística i la projecció de la ciutat. 8. Promoure el comerç de proximitat. 9. Fomentar l'activitat empresarial, la creació d'ocupació de qualitat i la millora de l'ocupabilitat de les persones. 10. Fer créixer Manresa com a ciutat universitària, de recerca i d'innovació. 11. Facilitar oportunitats i respostes als ciutadans en relació a les necessitats específiques del cicle de vida.
 EIX 3 Manresa, ciutat de trobada i acollidora	12. Impulsar una Manresa igualitària i sense exclusions per raons de diversitat de gènere i orientació sexual. 13. Manresa ciutat educadora. 14. Manresa amb les polítiques socials per atendre a les necessitats de les persones. 15. Fer front a la necessitat d'habitatge assequible. 16. Manresa ciutat esportiva i saludable. 17. Manresa ciutat multicultural. 18. La cultura com a eina de transformació.
 EIX 4 Manresa, ciutat cívica, propera i compromesa	19. Manresa ciutat amb civisme. 20. Manresa per uns barris vius. 21. Millorar el manteniment de l'espai urbà. 22. Promoure la participació de la ciutadania. 23. Potenciar una Administració més propera i accessible a la ciutadania. 24. Manresa ciutat compromesa amb la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global.
 EIX 5 Manresa capital	25. Enfortir la capitalitat de la Catalunya Central.

3. LES BASES DEL PAM

El document base del Pla d'Actuació Municipal, elaborat a l'inici del mandat, durant la segona meitat del 2019, es va redactar a partir que de l'acord subscrit entre les dues forces polítiques que formen el govern de la ciutat (ERC i JxM), de les previsions dels programes i plans transversals municipals de diverses temàtiques previstos per als propers anys i de les aportacions dels diversos serveis municipals.

Posteriorment, el febrer de 2020, es va completar un procés participatiu de debat ciutadà, però la redacció definitiva del Pla va quedar aturada al març per l'esclat de la pandèmia del coronavirus.

Per fer front als devastadors efectes socials i econòmics de la covid-19 a la ciutat, el maig de 2020 tots els grups municipals van signar l'acord de les Bases per a un Pla Local per a la Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa, amb mesures distribuïdes en els àmbits més afectats per la pandèmia i que han estat desenvolupades des d'aleshores, i recollides en informes mensuals des del mes de juny.

Un altre dels elements fonamentals que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar el PAM ha estat l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, aprovada per l'ONU el 2015 i que es desplega en 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals. Cada una de les actuacions del PAM està alineada amb aquests ODS, refermant el compromís de l'Ajuntament de Manresa amb l'Agenda 2030.

3.1. Acord de govern per Manresa (2019-2023)

El punt de partida per a l'elaboració del Pla d'Actuació Municipal (Pam) 2020-2023 de Manresa ha estat l'Acord de Govern per a Manresa 2019-2023 que ERC i JxM van subscriure el 14 de juny de 2019 en considerar que "els resultats de les eleccions municipals del 26 de maig de 2019 havien refermat el lideratge a la ciutat de les dues formacions polítiques que havien governat en coalició la ciutat des de febrer de 2016" i constituïen "un aval més que notable a la feina feta en el mandat anterior".

L'acord tenia la finalitat de "donar a la ciutat un govern estable i efectiu, que treballi en favor dels manresans i les manresanes, que sigui capaç de culminar els projectes compartits des del govern de la ciutat, d'afrontar nous reptes" i de tirar endavant les propostes programàtiques amb què les dues forces polítiques que conformen el govern municipal es presentaven a les eleccions.

Les línies bàsiques de l'acord, que donava un nou impuls al que s'havia signat durant l'anterior mandat per al període 2016-2019, se centraven en "la necessitat de seguir fent realitat projectes, programes, actuacions i iniciatives que permetin potenciar Manresa com una ciutat verda i sostenible, dinàmica, acollidora, cívica i propera, i com una capital compromesa amb les llibertats, la justícia social i el futur del nou país".

El nou acord s'articulava al voltant de cinc eixos d'actuació que havien de guiar l'acció de govern en l'actual mandat i que contenien les prioritats que el nou govern es plantejava portar a terme en cadascun d'aquests àmbits "amb la finalitat de tenir una ciutat cada dia més justa, més solidària, més equitativa, més dinàmica i més atractiva".

El compromís de les dues forces que signaven el pacte era que les prioritats i els compromisos inclosos en l'acord quedessin recollits en un pla de mandat elaborat de manera participativa amb la ciutadania.

3.2. El procés participatiu del PAM

3.1.1. El procés participatiu

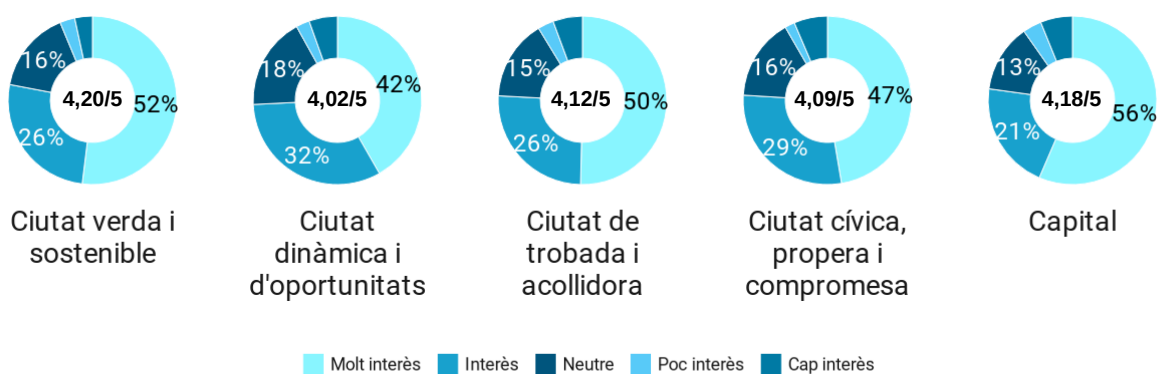
L'Ajuntament de Manresa va impulsar el febrer de 2020 el procés participatiu del Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2020-2023 per recollir les aportacions de la ciutadania amb l'objectiu d'establir les prioritats de les actuacions i enriquir el document. Per això, va organitzar durant aquell mes quatre sessions temàtiques participatives a l'entorn dels eixos del Pla, que van aplegar més d'un centenar d'assistents, i va posar en marxa la web del PAM (www.manresa.cat/pam) on uns 700 participants van poder valorar cada una de les mesures i fer observacions, propostes o suggeriments.

3.1.2. Els resultats

Les valoracions de les actuacions a la web han estat, en general, superiors a 4 punts sobre un màxim de 5, i les notes màximes coincideixen amb els eixos que han despertat també més interès de les persones que hi han participat: Manresa, ciutat verda i sostenible (amb un 4,20 i un 52% de molt interès) i Manresa: capital (amb un 4,18 i un 56%). Els resultats agrupats per cada un dels eixos es poden consultar en aquest enllaç www.manresa.cat/pam/pam/resultat i són els següents:

Resultats de la participació del PAM a la web

(% de vots registrats a la web del PAM - Febrer 2020)

Pel que fa a les conclusions generals que es van obtenir de les sessions participatives, també es poden consultar de forma més detallada en el document de resum que es pot trobar a la web del PAM (https://www.manresa.cat/docs/arxius/sessions_participatives_pam.pdf). El resum s'estructura seguint els eixos del PAM amb les aportacions fetes per cada objectiu estratègic i la valoració combinada de les votacions a la web i de les sessions participatives.

A partir de la combinació dels resultats obtinguts a la web i de les valoracions recollides a les sessions presencials, s'han determinat les prioritats més destacades per la ciutadania en cada un dels eixos i el seu grau d'importància.

L'ORDRE DE PRIORITATS DE LA CIUTADANIA (Resultats del procés participatiu)		
EIX 1: MANRESA, CIUTAT VERDA I SOSTENIBLE	Alta	1.2.2.1. Millorar accés a sota el Pont Nou des de la carretera Cardona. 1.5.1.2. Incorporar productes locals en menjadors col·lectius. 1.2.1.1. Obrir un pas proper al riu al nord de l'Eix Transversal. 1.4.1.2. Augmentar la qualitat i l'abast del manteniment de la jardineria. 1.4.2.1. Establir una xarxa de parcs centrals i de barri. 1.6.1.2. Transformar el carrer Guimerà per ampliar l'espai de vianants. 1.6.2.1. Transformar els carrers que defineixen l'itinerari principal entre els barris i el centre de la ciutat. 1.6.2.2. Convertir en espai prioritari per a vianants alguns carrers propers al centre de la ciutat.
	Mitjana	1.1.5.2. Resoldre les discontinuïtats dels itineraris ciclistes. 1.2.2.3. Millorar la connexió entre la Balconada i Sant Pau. 1.2.3.1. Dissenyar i implementar un itinerari interpretatiu del patrimoni natural i cultural associat al riu. 1.4.3.2. Dissenyar participadament espais per a gossos i crear-los.*
	Baixa	1.2.3.2. Dissenyar i organitzar visites guiades al patrimoni fluvial.
EIX 2: MANRESA, CIUTAT DINÀMICA I D'OPORTUNITATS	Alta	2.2.1.5. Incentivar la implantació de nous comerços al Centre Històric. 2.5.3.2. Elaborar una guia per a l'actuació contra els maltractaments a les persones grans.
	Mitjana	2.1.2.2. Actualitzar i executar el pla d'internacionalització. 2.1.3.4. Adequar espais i serveis de la destinació turística.
	Baixa	2.1.1.2. Executar el pla director Manresa 2022. 2.1.1.3. Planificar i executar activitats singulars per a l'any 2022. 2.3.2.1. Desenvolupar el polígon industrial del Pont Nou.
EIX 3: MANRESA, CIUTAT DE TROBADA I ACOLLIDORA	Alta	3.4.2.2. Promoure el programa de rehabilitació d'habitatges a canvi de la seva incorporació a la borsa de lloguer social. 3.2.2.2. Garantir les ajudes als alumnes en risc d'exclusió. 3.3.1.4. Duplicar el nombre d'habitatges per a emergències socials.
	Mitjana	3.1.3.3. Ampliar el Servei d'Atenció Integral (SAI). 3.3.3.3. Donar suport i seguiment a les actuacions d'atenció a menors no acompanyats. 3.6.2.2. Fomentar la participació activa de la nova ciutadania. 3.7.2.4. Redactar el Pla Local d'Equipaments Culturals. 3.7.2.5. Realitzar la consolidació estructural de l'Auditori Sant Francesc.
	Baixa	3.6.1.2. Redactar, aprovar i posar en marxa un nou Pla de Nova Ciutadania.
EIX 4: MANRESA, CIUTAT CÍVICA, PROPERA I COMPROMESA	Alta	4.2.2.6. Promoure la realització d'actuacions artístiques per millorar l'espai públic del Centre Històric.* 4.3.1.1. Incrementar els recursos destinats a la millora de l'espai públic. 4.3.2.1. Elaborar el pla d'accessibilitat. 4.3.2.3. Ampliar progressivament l'amplada de les voreres per fer una ciutat més agradable per als vianants. 4.4.3.2. Cercar noves formes de participació i coresponsabilitat ciutadana. 4.5.2.2. Completar la disponibilitat de tràmits en el registre telemàtic. 4.5.4.3. Implantar mesures per optimitzar el temps de resolució dels tràmits municipals.
	Mitjana	4.1.1.1. Establir un òrgan de coordinació estable en matèria de civisme. 4.2.2.2. Desenvolupar un programa d'ascensors per habitatges del Nucli Antic. 4.5.3.1. Fer una nova web municipal més àgil i accessible.
	Baixa	4.1.1.4. Enfortir el servei de mediació Ciutadana Enllaç. 4.2.2.4. Promoure actuacions de tempteig i retracte.* 4.4.1.2. Fomentar la participació de les persones amb metodologies ajustades al moment del seu cicle vital. 4.6.1.1. Incrementar progressivament els recursos destinats a la sensibilització en cooperació internacional fins a assolir el 0,7% dels recursos.
EIX 5: MANRESA CAPITAL	Alta	5.1.1.2. Liderar la reivindicació per unes infraestructures dignes. 5.1.4.1. Promoure passeigs laterals de les carreteres que connecten la ciutat amb els municipis veïns.
	Mitjana	5.1.3.2. Dotar d'activitats amb projecció territorial a diferents equipaments del centre de la ciutat. 5.1.3.1. Promoure l'ampliació del Parc de l'Agulla.
	Baixa	2.3.1.9. Impulsar un clúster de la indústria de l'automoció a la comarca.* 5.1.2.1. Promoure una agència comarcal de desenvolupament econòmic. 5.1.3.4. Posar en funcionament el Museu del Barroc de Catalunya.

(*) Canvi de numeració i/o ubicació en la revisió del PAM inicial.

3.3. L'Agenda 2030 i els ODS

L'Agenda 2030 de Nacions Unides, aprovada per l'ONU el setembre de 2015, estableix un full de ruta global, basat en 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per aconseguir un model de societat capaç d'oferir una vida pròspera i en pau per a tothom, sense malmetre el planeta ni les oportunitats de les generacions presents i futures.

Els ODS plantegen abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles; i cada un inclou diferents reptes (en total 169) que contribueixen al compliment de cada objectiu.

L'Ajuntament de Manresa ha mostrat el seu compromís amb l'Agenda 2030 des de que el 2018 es van donar els primers passos per aconseguir introduir els ODS en el relat estratègic de l'acció municipal i, per això, totes les actuacions del PAM estan alineades amb aquests objectius. Durant aquests anys, s'ha treballat en la promoció del seu coneixement i la seva incorporació en el dia a dia de la ciutat, dels agents locals i de la ciutadania en general. Per això, amb el suport de la Diputació de Barcelona, es va elaborar l'informe *El repte dels Objectius de Desenvolupament Sostenible a Manresa*, que alinea els plans, les polítiques i les accions de la nostra ciutat amb els 17 ODS.

El document constata que "Manresa compta amb diversos plans estratègics i d'acció, tant de govern i de ciutat com sectorials, la majoria d'ells elaborats a partir de processos participatius" i que "moltes de les accions recollides en aquests plans ja es troben alineades de facto amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), però no s'ha fet el treball d'endreçar les prioritats estratègiques i les seves accions en base als ODS de forma explícita i coherent".

El procés participatiu per a l'elaboració de l'Agenda Manresa 2030 es va iniciar el 2019 amb les aportacions de l'equip de govern i del personal tècnic dels diversos serveis municipals, i estava previst que durant la primavera del 2020 s'obris a la participació de la ciutadania i dels agents locals perquè fessin les seves aportacions a l'estratègia de ciutat per assolir els ODS en els propers 10 anys.

L'esclat de la pandèmia de la Covid-19 al mes de març, però, va obligar a ajornar l'enquesta i els tallers participatius previstos per promoure el debat ciutadà i s'ha hagut d'adaptar l'estratègia a un entorn virtual. A finals d'octubre es va iniciar el procés de participació ciutadana que es complementarà amb la incorporació de les aportacions dels grups municipals i d'altres agents del territori.

L'objectiu és que el document de les ODS a Manresa i les aportacions ciutadanes rebudes en aquest procés participatiu, juntament amb les propostes recollides al Pla d'Actuació Municipal i al Pla de Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa, permetin obrir una nova etapa participativa per formular els eixos principals i les accions fonamentals d'un pla estratègic de ciutat per a la propera dècada sota el paraigües de l'Agenda Manresa 2030.

3.3.1. Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

	Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 2030
	ODS 1 - Fi de la pobresa: Posar fi a la pobresa en totes les seves formes a tot el mon.
	ODS 2 - Fam zero: Posar fi a la fam, aconseguir seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.
	ODS 3 - Salut i benestar: Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom a totes les edats.
	ODS 4 - Educació de qualitat: Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a totes les persones.
	ODS 5 - Igualtat de gènere: Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i les nenes
	ODS 6 - Aigua neta i sanejament: Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a totes les persones.
	ODS 7 - Energia neta i assequible: Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones.
	ODS 8 - Treball digne i creixement econòmic: Promoure el creixement econòmic, sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a totes les persones.
	ODS 9 - Indústria, Innovació, Infraestructures: Construir infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
	ODS 10 - Reducció de les desigualtats: Reduir les desigualtats en i entre països.
	ODS 11 - Ciutats i comunitats sostenibles: Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
	ODS 12 - Consum i producció responsable: Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.
	ODS 13 - Acció pel Clima: Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
	ODS 14 - Vida marina: Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per el desenvolupament sostenible.
	ODS 15 - Vida terrestre: Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de forma sostenible, lluitar contra la desertització, aturar i invertir la degradació de les terres i posar fre a la pèrdua de la diversitat biològica.
	ODS 16 - Pau, justícia i institucions sòlides: Promoure societats pacífiques i inclusives per el desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a totes les persones i crear institucions eficaçes, responsables i inclusives a tots els nivells.
	ODS 17 - Aliança pels objectius: Enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

4. LA RESPONSTA A LA COVID-19

El procés d'elaboració del Pla d'Actuació Municipal (PAM) de Manresa per a aquest nou mandat estava a punt de finalitzar en el moment en què va esclatar la crisi sanitària derivada de la Covid-19, el març de 2020. El document inicial, que s'havia presentat el 14 de gener, es va sotmetre a un procés de participació al febrer per acabar d'elaborar el full de ruta definitiu del govern municipal per als propers anys.

La tramitació del PAM, però, va quedar interrompuda perquè els esforços municipals es van centrar en un primer moment en combatre l'emergència derivada de la crisi sanitària i la declaració de l'estat d'alarma i, posteriorment, en adoptar les mesures per a la recuperació i la reactivació social i econòmica de la ciutat.

En aquest sentit, cal destacar l'acord subscrit per tots els grups municipals, el maig de 2020, per elaborar un Pla de Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa que fins al febrer de 2021 ha suposat la posada en marxa d'un gran nombre d'actuacions en àmbits diversos per un import que supera els 4,7 milions d'euros. La major part d'aquestes despeses, una mica més de la meitat, corresponen a aportacions realitzades per l'Ajuntament de Manresa i la resta han estat majoritàriament recursos mobilitzats per la Generalitat i la Diputació de Barcelona.

Durant aquests mesos, els serveis municipals també han revisat les actuacions previstes en el document inicial del PAM amb l'objectiu de replantejar i repensar les prioritats del mandat per adaptar-les a les noves necessitats plantejades per la pandèmia. La conclusió, però, ha estat que la gran majoria dels objectius i actuacions previstes mantenen la seva vigència perquè ja afrontaven reptes existents que la pandèmia ha acabat per fer més evidents.

La nova versió revisada del PAM és molt semblant, doncs, a la que ja s'havia plantejat, tot i que deixa fora algunes actuacions que tenien menys vinculació a la resposta que cal plantejar a les dificultats socials, econòmiques, laborals, emocionals i de tot tipus plantejades per la pandèmia.

Unes dificultats que es van fer evidents amb l'enquesta impulsada per l'acord de tots els grups municipals, en el marc del Pla de Reconstrucció, per calibrar l'impacte de la Covid-19 sobre la ciutadania de Manresa. Els resultats mostren que, en general, ha tingut un major impacte en l'entorn econòmic i laborals, en salut i en especial en termes emocionals. Alhora, s'ha constatat que els efectes difereixen segons barris, sectors d'activitat o de la situació laboral durant els mesos de confinament.

Pel que fa a les conseqüències econòmiques de la crisi del coronavirus, una publicació editada per l'Ajuntament de Manresa constata el juliol del 2020 que la facturació del teixit empresarial del Bages s'havia reduït en 613,1 milions d'euros per l'impacte de la Covid-19. D'aquests, 210,6 milions corresponen a empreses amb seu a Manresa.

D'altra banda, un altre estudi de l'impacte de la Covid-19 sobre l'evolució de les àrees comercials del Centre Històric i del Passeig-Guimerà constata el juny passat que el 89,7% dels comerços del Passeig Pere III, carrer Àngel Guimerà i Centre Històric que estaven oberts abans de la pandèmia havien tornat a aixecar la persiana.

Els efectes de la pandèmia també s'han deixat notar en els nivells d'ocupació ja que la xifra de persones aturades ha passat de les 4.943 del febrer de 2020 a les 6.218 del gener de 2021, el que suposa un increment de la taxa d'atur del 13,7% al 17,1%. El gruix d'aquest augment,

però, es va donar en els primers mesos posteriors a la declaració de l'estat d'alarma ja que entre el març i el maig de 2020 van perdre la feina un miler de persones fins arribar a les 5.939.

- *Dades actualitzades* <https://infogram.com/mercat-de-treball-manresa-1h7v4pww188pj6k>

Pel que fa a l'àmbit sanitari, l'evolució del procés de vacunació iniciat el 27 de desembre de 2020 ha coincidit amb la millora progressiva de la situació epidemiològica a la ciutat, malgrat que els casos confirmats acumulats de pacients de Covid-19 a Manresa des de l'inici de la pandèmia fins al 2 de març de 2021 eren 6.066 i les defuncions registrades, 252.

- *Dades actualitzades de Manresa a* [Dadescovid.cat](https://dadescovid.cat)

4.1. Bases per a un Pla Local de Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa

L'11 de maig de 2020, tots els grups municipals (ERC, JxM, PSC, FEM i Cs) van signar el document que, amb el títol Bases per a un Pla Local per a la Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa, recollia les prioritats i la tipologia de mesures que calia posar en marxa per pal·liar les greus repercussions de la pandèmia del coronavirus en tots els àmbits de la vida ciutadana.

La incertesa generada per l'evolució de la pandèmia ha propiciat que s'hagi decidit apostar per un Pla dinàmic, que es vagi adaptant a una situació canviant per donar resposta a les necessitats que es vagin presentant en cada moment; i obert a la participació tant de les forces polítiques que van signar l'acord com d'entitats, organismes, col·lectius o persones que vulguin plantejar les seves propostes.

Per adaptar-se a aquesta situació canviant, les actuacions del Pla es concreten en uns informes de seguiment mensuals que es presenten als Ple municipal i també s'ha dissenyat una web on es pot trobar tota la informació i els documents permanent actualitzats, a banda d'oferir un espai per adherir-se al Pla.

Tant la web com l'informe ofereixen les mesures del Pla, que s'organitza en els àmbits contemplats en l'Acord del maig, actualitzades amb el seu cost econòmic, en els casos que sigui possible quantificar-lo, així com l'estat d'execució en què es troben, així com les fonts de finançament.

El document de les Bases també preveia establir una Taula de seguiment permanent, amb els grups polítics i els agents socials, que es va constituir el 22 de juliol en un acte celebrat al Museu de la Tècnica.

Les mesures adoptades durant aquests mesos en el marc d'aquest Pla per fer front a l'emergència sanitària, social i econòmica provocada per la pandèmia també s'han tingut en compte a l'hora d'actualitzar la versió inicial del Pla d'Actuació Municipal 2020-2023 presentat el febrer de 2020.

5. EL CONTINGUT DEL PAM

El Pla d'Actuació Municipal (PAM) és el document que defineix els objectius i les actuacions més rellevants que preveu portar a terme el govern de la ciutat durant del mandat i permet articular els objectius que han de guiar la seves actuacions.

Aquesta planificació s'estructura en cinc eixos que agrupen i inspiren el conjunt de l'obra de Govern i en 25 objectius estratègics i 70 objectius operatius, que concreten la voluntat del què es vol assolir en cada eix i per sota dels quals se situen 250 actuacions.

La proposta inicial del PAM 2020-2023 presentada al febrer de 2020 ha experimentat algunes modificacions per posar l'èmfasi en els eixos prioritaris –la sostenibilitat, la digitalització i la igualtat- que es recullen tant en el Pla de Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa com en altres plans de reactivació presentats per les diferents administracions:

- Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR) de la Unió Europea
- Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència del govern de l'estat espanyol
- Pla Reactivació Econòmica i Protecció Social de la Generalitat de Catalunya

Els canvis que figuren en aquesta nova versió actualitzada del PAM també responen altres causes com:

- Adaptació de mesures previstes als nous condicionants de seguretat i higiene de la Covid-19
- Adaptació d'algunes actuacions a novetats legislatives (pisos turístics) o d'altre tipus sobrevingudes entre l'aprovació inicial i aquesta nova adaptació (espais per gats, creació del SIE).
- Priorització d'actuacions vinculades a la recuperació econòmica i social i a la reactivació dels sectors més afectats per la pandèmia (ocupació i desenvolupament local).
- Coordinació amb altres administracions en el marc de la concertació territorial, o amb altres agents del territori.
- Especificar l'abast d'algunes mesures.

El resultat final d'aquesta revisió és el que s'exposa a continuació amb una exposició detallada de les accions previstes al PAM 2020-2023 agrupades per cada un dels cinc eixos i desenvolupant els objectius estratègics i operatius definits inicialment.

Eix 1. Manresa, ciutat verda i sostenible

Fer de Manresa una ciutat més verda transformant i millorant l'espai urbà, amb mesures per fer front a l'emergència climàtica i una mobilitat més sostenible, creant un gran parc fluvial al Cardener en entre Sant Joan i la Riera de Rajadell, convertint les zones verdes de Manresa en uns espais agradables on passejar i reposar, i consolidant l'Anella Verda com a espai natural, agrari i de lleure.

1.1. Fer més sostenible la mobilitat.

1.1.1. Fomentar els modes de transport no motoritzat.

1.1.1.1. Millorar els itineraris de vianants.

1.1.1.2. Millorar els camins escolars.

1.1.1.3. Ampliar les illes de vianants.

1.1.2. Fomentar el transport públic.

1.1.2.1. Millorar l'oferta de transport públic.

1.1.2.2. Avançar cap a l'electrificació de la flota d'autobusos.

1.1.2.3. Millorar la intermodalitat de les xarxes de transport públic.

1.1.3. Millorar la seguretat viària.

1.1.3.1. Millorar i completar la semaforització de cruïlles.

1.1.3.2. Millorar la seguretat de passos de vianants no semaforitzats.

1.1.3.3. Ampliar les zones 30 i crear-ne de noves.

1.1.4. Millorar la mobilitat de la ciutat.

1.1.4.1. Redactar un nou Pla de Mobilitat Urbana Sostenible.

1.1.4.2. Reformular el paper que han de jugar els principals eixos d'entrada a la ciutat (Carreteres de Vic i Cardona).

1.1.4.3. Estudiar la ubicació de nous aparcaments dissuasius a la ciutat.

1.1.4.4. Redactar el pla d'actuació per a la municipalització de la zona blava el 2023.

1.1.4.5. Millorar la regulació i el control de les operacions de càrrega i descàrrega.

1.1.4.6. Potenciar i redefinir el transport públic al centre de la ciutat.

1.1.5. Millorar l'estructura funcional urbana

- 1.1.5.1. Promoure el desenvolupament de sectors que permetin la millora de les connectivitats urbanes i de vianants.
- 1.1.5.2. Resoldre les discontinuïtats dels itineraris ciclistes.
- 1.1.5.3. Resoldre les discontinuïtats dels itineraris de vianants amb la xarxa de camins.
- 1.1.5.4. Connectar l'Avinguda dels Països Catalans amb el polígon d'Els Trullols.

1.2. Fer del Cardener un gran parc fluvial entre Sant Joan i la Riera de Rajadell

1.2.1. Aconseguir un parc fluvial continu entre Sant Joan i la riera de Rajadell.

- 1.2.1.1. Obrir un pas proper al riu al nord de l'Eix Transversal.
- 1.2.1.2. Connectar la passera del Cardener a Can Poc Oli amb el camí de la Riera de Rajadell.
- 1.2.1.3. Arbrar i enverdir la zona del Pont Nou i els trams erms del Passeig del Riu.

1.2.2. Aconseguir un parc fluvial ben connectat amb el nucli urbà.

- 1.2.2.1. Millorar accés a sota el Pont Nou des de la carretera Cardona.
- 1.2.2.2. Connectar el Pont Vell i la Creu del Tort pel camí de la Font de Fans.
- 1.2.2.3. Millorar la connexió entre la Balconada i Sant Pau.
- 1.2.2.4. Enderrocar la Carpa del Riu, transformar el Parc Josep Vidal i connectar-lo amb la llera del riu.

1.2.3. Difondre el patrimoni natural i cultural associat al Cardener.

- 1.2.3.1. Dissenyar i implementar un itinerari interpretatiu del patrimoni natural i cultural associat al riu.
- 1.2.3.2. Dissenyar i organitzar visites guiades al patrimoni fluvial.

1.3. Fer de Manresa una ciutat més sostenible.

1.3.1. Reduir la generació de residus i assolir una taxa de reciclatge superior al 60%.

- 1.3.1.1. Dissenyar un nou model de gestió de residus de forma participada.
- 1.3.1.2. Implementar el nou model de gestió de residus.
- 1.3.1.3. Fomentar l'autocompostatge individual i col·lectiu.
- 1.3.1.4. Promoure la reducció de l'ús de plàstics i papers d'un sol ús.
- 1.3.1.5. Adoptar mesures per reduir i millorar la recollida de residus en festes i actes públics.

1.3.1.6. Adoptar mesures per reduir la generació i millorar la separació de residus als comerços.

1.3.2. Impulsar la transició energètica i mesures per a la mitigació del canvi climàtic.

1.3.2.1. Obrir l'oficina per a la transició energètica i l'emergència climàtica.

1.3.2.2. Promoure l'ús del vehicle elèctric.

1.3.2.3. Constituir la Comissió per a l'Emergència Climàtica.

1.3.2.4. Crear uns premis per a reconèixer les millors iniciatives de lluita contra el canvi climàtic.

1.3.3. Adaptar la ciutat als efectes del canvi climàtic.

1.3.3.1. Promoure l'estalvi i la reutilització de l'aigua.

1.3.3.2. Redactar el Pla Director del Verd Urbà.

1.3.3.3. Implantar protocols d'avís a població sensible en casos de presència d'ozó o al·lèrgens.

1.3.3.4. Incloure criteris de millora de biodiversitat en parcs i jardins municipals.

1.3.3.5. Promoure la difusió dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

1.3.4. Promoure la instal·lació de sistemes d'autogeneració d'energia a la ciutat.

1.3.4.1. Instal·lar plaques fotovoltaiques i altres sistemes per a l'estalvi energètic en equipaments municipals.

1.3.4.2. Divulgar els beneficis ambientals i fiscals de les plaques fotovoltaiques.

1.3.4.3. Impulsar l'estudi de xarxes de calor.

1.3.5. Millorar l'eficiència en el consum energètic.

1.3.5.1. Avançar en la sostenibilitat de l'enllumenat públic.

1.3.5.2. Millorar l'eficiència energètica dels equipaments municipals.

1.3.5.3. Instal·lar plaques fotovoltaiques i altres sistemes per a l'estalvi energètic en equipaments municipals.

1.4. Fer de les zones verdes de Manresa uns espais agradables on passejar i reposar.

1.4.1. Potenciar i millorar la jardineria en els espais públics.

1.4.1.1. Fer un inventari dels arbres, arbustos i flors de les zones verdes.

1.4.1.2. Augmentar la qualitat i l'abast del manteniment de la jardineria.

1.4.1.3. Dotar Manresa d'un jardí.

1.4.1.4. Acordar uns criteris per a una jardineria sostenible, inclosos al Pla Director del Verd Urbà.

1.4.2. Fer que els parcs siguin diversos atractius i innovadors.

1.4.2.1. Establir una xarxa de parcs centrals i de barri.

1.4.3. Dotar la ciutat d'espais per a gossos i gats.

1.4.3.1. Identificar i pactar indrets on establir-hi espais per a gossos i gats.

1.4.3.2. Dissenyar participadament espais per a gossos i gats, i crear-los.

1.5. Consolidar l'Anella Verda com a espai natural, agrari i de lleure.

1.5.1. Dinamitzar el sector agrari del municipi i la comarca.

1.5.1.1. Potenciar la Torre Lluvià com a equipament de promoció i divulgació dels valors de l'Anella Verda.

1.5.1.2. Crear un obrador compartit per a la transformació de productes agraris.

1.5.1.3. Incorporar productes locals en menjadors col·lectius.

1.5.1.4. Fer campanyes de difusió dels productes locals.

1.5.1.5. Donar suport als professionals agraris.

1.5.2. Promoure la biodiversitat a l'interior del nucli urbà i a l'Anella Verda.

1.5.2.1. Establir acords de custòdia per a la gestió de finques municipals amb criteris naturalistes.

1.5.2.2. Elaborar projectes per a la millora de la biodiversitat.

1.5.2.3. Incloure criteris de millora de biodiversitat en parcs i jardins municipals.

1.6. Transformar i millorar l'espai públic.

1.6.1. Reforçar l'àrea central de la ciutat com a gran espai cívic.

1.6.1.1. Completar l'illa de vianants del Centre Històric.

1.6.1.2. Transformar el carrer Guimerà per ampliar l'espai de vianants.

1.6.2. Connectar els barris amb l'àrea central amb passeigs o itineraris còmodes i arbrats.

1.6.2.1. Transformar els carrers que defineixen l'itinerari principal entre els barris i el centre de la ciutat.

1.6.2.2. Convertir en espai prioritari per a vianants alguns carrers propers al centre de la ciutat.

Eix 2. Manresa, ciutat dinàmica i d'oportunitats

Promoure el comerç de proximitat i l'activitat industrial o productiva, vetllant per la creació d'ocupació de qualitat i per la millora de l'ocupabilitat de les persones; fomentar l'activitat turística i la projecció de ciutat, fer créixer Manresa com a ciutat universitària, de recerca i d'innovació, i facilitar oportunitats i respostes als ciutadans en relació a les necessitats específiques del cicle de vida.

2.1. Fomentar l'activitat turística i la projecció de la ciutat.

2.1.1. Aprofitar l'oportunitat que ofereix Manresa 2022 per promoure l'atracció de persones i empreses.

2.1.1.1. Desenvolupar i publicar una web i una APP específiques per al projecte Manresa 2022.

2.1.1.2. Executar el pla director Manresa 2022.

2.1.1.3. Planificar i executar activitats singulars per a l'any 2022.

2.1.1.4. Consolidar i comercialitzar productes turístics al voltant de Manresa 2022.

2.1.2. Aprofitar el patrimoni i altres atractius no turístics per projectar Manresa a l'exterior.

2.1.2.1. Consolidar la Manresa Film Office.

2.1.2.2. Actualitzar i executar el pla d'internacionalització.

2.1.3. Aprofitar l'atractiu turístic de Manresa per captar visitants i turistes.

2.1.3.1. Executar el pla de màrqueting turístic de Manresa.

2.1.3.2. Consolidar i comercialitzar productes turístics adaptats a la situació sanitària.

2.1.3.3. Aplicar el Decret de la Generalitat que regula els habitatges turístics.

2.1.3.4. Adequar espais i serveis de la destinació turística.

2.2. Fomentar el comerç de proximitat.

2.2.1. Promoure actuacions que millorin el comerç de proximitat.

2.2.1.1. Impulsar la creació d'una Taula del Comerç.

2.2.1.2. Millorar la gestió del mercat Puigmercadal i augmentar l'índex d'ocupació.

2.2.1.3. Promoure accions de suport al comerç urbà i de proximitat.

2.2.1.4. Promoure la creació d'Àrees de Promoció Econòmica Urbana (APEU).

2.2.1.5. Incentivar la implantació de nous comerços al Centre Històric.

2.3. Fomentar l'activitat empresarial, la creació d'ocupació de qualitat i la millora de l'ocupabilitat de les persones.

2.3.1. Desenvolupar nous sectors econòmics i activitats empresarials amb potencial generador d'ocupació.

2.3.1.1. Desenvolupar un programa de suport i sensibilització per a les professions relacionades amb el treball de cura.

2.3.1.2. Crear una oficina de suport al comerç, l'emprenedoria i l'empresa.

2.3.1.3. Fomentar la reindustrialització del teixit empresarial.

2.3.1.4. Impulsar un clúster d'activitat econòmica vinculat al sector de la salut.

2.3.1.5. Generar la "Ruta de la persona emprenedora" i un ecosistema emprenedor.

2.3.1.6. Impulsar la digitalització del teixit econòmic i l'Economia 4.0.

2.3.1.7. Despertar vocacions industrials: especialment entre el jovent i les dones.

2.3.1.8. Potenciar l'Observatori Social i Econòmic.

2.3.1.9. Impulsar un clúster de la indústria de l'automoció a la comarca per avançar cap a la descarbonització.

2.3.1.10. Impulsar i donar suport a iniciatives d'economia circular a Manresa i al Bages.

2.3.2. Desenvolupar nous espais on desplegar activitat econòmica industrial i millorar-ne els existents.

2.3.2.1. Desenvolupar el polígon industrial del Pont Nou

2.3.2.2. Completar el Parc Tecnològic

2.3.2.3. Desencallar l'ampliació del polígon industrial dels Comtals

2.3.2.4. Millorar els Polígons d'Activitat Econòmica (PAE) existents a la ciutat amb el suport de les empreses.

2.3.2.5. Treballar a partir de les eines de planejament per poder disposar de parcel·les grans.

2.3.3. Afavorir l'ocupabilitat de les persones.

2.3.3.1. Potenciar programes especials per a aquells col·lectius amb més dificultats per inserir-se laboralment.

2.3.3.2. Incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques d'ocupació.

2.3.3.3. Co-executar la taula per a la formació professionalitzadora.

2.3.3.4. Promoure programes que facilitin la transició del món educatiu al món laboral de les persones joves.

2.3.3.5. Potenciar la formació dual d'oficis.

2.3.3.6. Impulsar la definició d'un model de desenvolupament local en el marc de la concertació territorial.

2.3.3.7. Fomentar el Centre de Formació Pràctica com a eina per reforçar la formació continuada.

2.3.4. Donar suport a l'economia social.

2.3.4.1. Fomentar la compra i contractació pública responsable.

2.3.4.2. Afavorir la creació i l'activitat econòmica de cooperatives i altres empreses d'economia social.

2.4. Fer créixer Manresa com a ciutat universitària, de recerca i d'innovació.

2.4.1. Potenciar el paper de Manresa com a ciutat universitària i de recerca i coneixement.

2.4.1.1. Impulsar i donar a conèixer la recerca i la innovació per donar resposta a les necessitats de les empreses del territori.

2.4.1.2. Fomentar el paper de la universitat com a eina de formació continuada.

2.4.2. Desenvolupar estratègies de ciutat intel·ligent.

2.4.2.1. Redactar el pla d'actuació de ciutat intel·ligent.

2.4.2.2. Completar el desplegament de connectivitat wifi en centres i espais públics.

2.4.2.3. Disposar de tecnologia per a la consulta i anàlisi de la informació.

2.5. Facilitar oportunitats i respostes als ciutadans en relació a les necessitats específiques del cicle de vida.

2.5.1. Manresa: ciutat compromesa amb la infància.

2.5.1.1. Elaborar la diagnosi de la situació de la infància a Manresa.

2.5.1.2. Elaborar i aprovar el Pla d'Infància.

2.5.1.3. Redefinir el Saló de la Infància "Campi qui Jugui".

2.5.2. Manresa: ciutat compromesa amb la joventut.

2.5.2.1. Avaluar el Pla de Joventut i diagnosi de noves necessitats.

2.5.2.2. Redactar i aprovar el Pla de Joventut 2022-2025.

2.5.2.3. Potenciar les actuacions de l'Oficina Jove del Bages.

2.5.3. Manresa: ciutat compromesa amb les persones grans.

2.5.3.1. Avaluar el Pla d'acció Manresa, Ciutat amiga de les persones grans.

2.5.3.2. Elaborar i executar amb el Consell Comarcal una guia per a l'actuació contra els maltractaments a les persones grans.

2.5.3.3. Impulsar noves accions d'intercanvi generacional per tal de fomentar la coresponsabilitat i la cura al llarg del cicle de vida.

2.5.4. Impulsar nous programes de suport a les famílies.

2.5.4.1. Millorar l'oferta d'oci i cultura adreçada al públic familiar.

2.5.4.2. Ampliar el servei d'informació i atenció a les famílies per donar suport i potenciar la seva funció educativa i socialitzadora.

Eix 3. Manresa, ciutat de trobada i acollidora

Impulsar una Manresa igualitària i sense exclusions per raons d'origen, cultura, creences, de diversitat de gènere i orientació sexual, amb una aposta per l'educació, les polítiques socials per atendre a les necessitats de les persones i aconseguir habitatge assequible, i també una ciutat esportiva, saludable i multicultural, amb la cultura com a eina de transformació.

3.1. Impulsar una Manresa igualitària i sense exclusions per raons de diversitat de gènere i orientació sexual.

3.1.1. Incrementar les polítiques d'igualtat de gènere.

3.1.1.1. Incrementar el pressupost destinat a les polítiques d'igualtat.

3.1.1.2. Avaluar el pla d'igualtat de gènere de Manresa (2017-2020).

3.1.1.3. Elaborar i aprovar el pla d'igualtat de gènere de Manresa a partir del 2021

3.1.2. Manresa contra les violències masclistes.

3.1.2.1. Aplicar el protocol per a l'abordatge de les violències masclistes a les festes populars i espais públics d'oci nocturn.

3.1.2.2. Elaborar un protocol marc d'abordatge de totes les violències masclistes d'àmbit comarcal.

3.1.2.3. Elaborar el protocol municipal d'actuació davant els feminicidis.

3.1.2.4. Impulsar, d'acord amb el Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), un Programa d'atenció i suport socioeducatiu als infants de dones víctimes de violència masclista.

3.1.3. Manresa amb les persones lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals (LGTBI+).

3.1.3.1. Avaluar el Pla Comarcal per garantir els drets de les persones LGTBI+ (2018-2021).

3.1.3.2. Elaborar i aprovar un nou pla d'igualtat LGTBI a partir del 2022.

3.1.3.3. Ampliar el Servei d'Atenció Integral (SAI).

3.2. Manresa ciutat educadora.

3.2.1. Manresa contra la segregació escolar

3.2.1.1. Implantar i desenvolupar el pacte contra la segregació escolar

3.2.1.2. Crear un observatori d'experts per avaluar el nivell de segregació escolar a la ciutat

3.2.2. Garantir la igualtat d'oportunitats en els centres educatius

3.2.2.1. Elaborar un pla per a la igualtat d'oportunitats per als centres educatius.

3.2.2.2. Garantir les ajudes als alumnes en risc d'exclusió.

3.2.2.3. Desenvolupar un Pla de formació per al professorat de la ciutat.

3.2.3. Treballar per uns equipaments educatius de qualitat.

3.2.3.1. Impulsar la construcció d'un nou edifici per a l'escola Valldaura.

3.2.3.2. Executar un pla d'actuació per a la millora dels centres educatius municipals.

3.3. Manresa amb les polítiques socials per atendre a les necessitats de les persones.

3.3.1. Garantir la cobertura de les necessitats bàsiques.

3.3.1.1. Incrementar progressivament els ajuts de menjador escolar.

3.3.1.2. Ampliar les places de menjador social.

3.3.1.3. Promoure un projecte d'àpats econòmics.

3.3.1.4. Duplicar el nombre d'habitatges per a emergències socials.

3.3.1.5. Posar en funcionament l'alberg social i fer una avaluació periòdica perquè s'adapti a les necessitats socials canviants.

3.3.1.6. Revisar, millorar i aplicar progressivament, de forma integrada, el sistema de tarifació social a tot l'ajuntament.

3.3.1.7. Elaborar i aprovar un Pla estratègic de serveis socials.

3.3.2. Incrementar els serveis d'atenció a les persones amb dependència, discapacitat i situacions d'especial vulnerabilitat.

- 3.3.2.1. Aprovar i executar el Pla estratègic de l'envelliment i la dependència.
- 3.3.2.2. Crear una nova residència pública a la ciutat.
- 3.3.2.3. Incrementar les hores del servei d'atenció a domicili i altres serveis.
- 3.3.2.4. Avaluar el Pla d'Inclusió Social (2018-2022).
- 3.3.2.5. Elaborar i aprovar un nou Pla d'atenció a les persones amb discapacitat.
- 3.3.2.6. Impulsar el projecte de "Ciutat cuidadora".

3.3.3. Prioritzar la prevenció en l'atenció a la infància i l'adolescència en risc i les seves famílies.

- 3.3.3.1. Implantar el model de Suport i Intervenció Socioeducativa (SIS).
- 3.3.3.2. Realitzar un Projecte socioeducatiu adreçat a les escoles d'alta complexitat.
- 3.3.3.3. Donar suport i seguiment a les actuacions d'atenció a menors no acompanyats.

3.3.4. Adaptar l'Administració als diferents canvis socials.

- 3.3.4.1. Elaborar un Pla d'equipaments de serveis socials.
- 3.3.4.2. Crear un Observatori Social permanent.

3.4. Fer front a la necessitat d'habitatge assequible.

3.4.1. Impulsar polítiques d'accés a l'habitatge assequible.

- 3.4.1.1. Impulsar habitatges per a joves.
- 3.4.1.2. Impulsar habitatges de protecció oficial.
- 3.4.1.3. Desenvolupar projectes d'habitatge cooperatiu.
- 3.4.1.4. Realitzar campanyes de sensibilització per posar al mercat habitatges buits.
- 3.4.1.5. Incrementar el programa de microcrèdits per a la millora d'habitatges.
- 3.4.1.6. Elaborar un programa d'ajudes per a la instal·lació d'ascensors i per a l'eficiència energètica.
- 3.4.1.7. Incrementar els projectes de Masoveria Urbana.

3.4.2. Donar cobertura a les necessitats socials en matèria d'habitatge.

- 3.4.2.1. Elaborar un estudi de necessitats d'habitatge en població vulnerable.
- 3.4.2.2. Promoure el programa de rehabilitació d'habitatges a canvi de la seva incorporació a la borsa de lloguer social.

3.4.2.3. Promoure l'arranjament d'habitatges per a persones grans i discapacitats sense recursos.

3.4.2.4. Realitzar una prova pilot d'implementació d'un aval lloguer municipal.

3.4.2.5. Potenciar la implementació del registre únic de demandes d'habitatge social.

3.5. Manresa ciutat esportiva i saludable.

3.5.1. Millorar els equipaments esportius municipals.

3.5.1.1. Estudiar l'ampliació del pavelló del Nou Congost.

3.5.1.2. Renovar i modernitzar l'estadi d'atletisme del Congost.

3.5.1.3. Desplegar progressivament la instal·lació de gespa artificial als camps de futbol de la ciutat.

3.5.2. Fomentar l'esport femení.

3.5.2.1. Fomentar la projecció de la imatge de la ciutat a través de l'esport femení d'alt rendiment.

3.5.2.2. Crear una línia de subvencions específiques per a l'esport femení col·lectiu.

3.5.2.3. Potenciar la presència femenina en els òrgans directius dels clubs esportius.

3.5.3. Potenciar l'esport com a eina de cohesió i inclusió social.

3.5.3.1. Consolidar una línia d'ajuts econòmics als clubs per a esportistes amb risc d'exclusió social.

3.5.3.2. Fomentar l'accés a la pràctica esportiva de persones amb algun tipus de discapacitat.

3.6. Manresa ciutat multicultural.

3.6.1. Elaborar el Pla de Nova Ciutadania.

3.6.1.1. Millorar les actuacions municipals per afavorir la integració i la cohesió social de la nova ciutadania.

3.6.1.2. Redactar, aprovar i posar en marxa un nou Pla de Nova Ciutadania.

3.6.2. Fomentar l'apropament multicultural.

3.6.2.1. Incorporar la realitat multicultural en els esdeveniments més significatius de la ciutat.

3.6.2.2. Fomentar la participació activa de la nova ciutadania.

3.6.2.3. Facilitar un servei de traducció municipal per millorar l'atenció a les persones nouvingudes.

3.6.2.4. Incrementar els recursos per a l'aprenentatge de la llengua catalana.

3.7. La cultura com a eina de transformació.

3.7.1. Fomentar una vida cultural rica, inclusiva i a l'abast de tothom.

- 3.7.1.1. Incorporar el sector jove en el disseny i l'organització de la programació cultural.
- 3.7.1.2. Desenvolupar el projecte Art i Memòria a l'espai de la Plaça de la Reforma.
- 3.7.1.3. Impulsar actuacions per potenciar el sector de les arts visuals i plàstiques.
- 3.7.1.4. Fomentar la presència del talent local en el programa de la Festa Major.

3.7.2. Millorar els equipaments culturals municipals.

- 3.7.2.1. Millorar els espais i serveis del Casal de les Escodines.
- 3.7.2.2. Redactar el Pla Director del Teatre Conservatori.
- 3.7.2.3. Redactar el Pla d'usos per al complex de l'Anònima.
- 3.7.2.4. Redactar el Pla Local d'Equipaments Culturals.
- 3.7.2.5. Realitzar la consolidació estructural de l'Auditori Sant Francesc.
- 3.7.2.6. Remodelar la recepció i punt d'atenció als visitants del Centre Cultural el Casino.

Eix 4. Manresa, ciutat cívica, propera i compromesa

Treballar perquè Manresa sigui una ciutat amb civisme i uns barris vius, a través de la millora de la qualitat de l'espai urbà i la promoció de la participació de la ciutadania, una ciutat compromesa amb la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global, i amb una administració més propera i accessible.

4.1. Manresa ciutat amb civisme.

4.1.1. Desplegar el pla de civisme.

- 4.1.1.1. Establir un òrgan de coordinació estable en matèria de civisme.
- 4.1.1.2. Desenvolupar i reforçar el projecte de mesures alternatives "Civisme i Compromís".
- 4.1.1.3. Posar en marxa un Punt d'Informació i coordinació de voluntariat.
- 4.1.1.4. Enfortir el servei de mediació ciutadana "Enllaç".

4.2. Manresa per uns barris vius.

4.2.1. Millorar la qualitat de vida i dinamitzar els barris de la ciutat.

4.2.1.1. Vetllar per les necessitats d'infraestructures i serveis dels barris per millorar la qualitat de vida dels veïns.

4.2.1.2. Descentralitzar actes i activitats per afavorir la dinamització dels 22 barris de la ciutat.

4.2.2. Revitalitzar el Centre Històric.

4.2.2.1. Elaborar un pla estratègic per a la revitalització del Centre Històric.

4.2.2.2. Desenvolupar un programa de rehabilitació dels edificis del Centre Històric.

4.2.2.3. Impulsar un programa d'eficiència energètica del parc edificat del Centre Històric per avançar cap a un barri d'empremta energètica 0.

4.2.2.4. Promoure actuacions de templeig i retracte.

4.2.2.5. Fomentar el manteniment dels edificis per garantir-ne un bon estat de conservació.

4.2.2.6. Promoure la realització d'actuacions artístiques per millorar l'espai públic del Centre Històric.

4.2.2.7. Impulsar una seu itinerant d'acció ciutadana.

4.2.2.8. Organitzar pop-up shops al Centre Històric.

4.2.2.9. Impulsar campanyes de comerç conjuntes del Centre Històric.

4.2.2.10. Fomentar activitats del Centre Històric orientades a la gent jove.

4.3. Millorar la qualitat de l'espai urbà.

4.3.1. Definir un pla de millora de la qualitat de l'espai públic.

4.3.1.1. Incrementar els recursos destinats a la millora de l'espai públic.

4.3.1.2. Reforçar la neteja viària.

4.3.1.3. Incrementar la participació ciutadana en la millora de la qualitat de l'espai públic.

4.3.2. Millorar l'accessibilitat dels espais urbans.

4.3.2.1. Elaborar el pla d'accessibilitat.

4.3.2.2. Incrementar les actuacions d'adaptació de passos de vianants.

4.3.2.3. Ampliar progressivament l'amplada de les voreres per fer una ciutat més agradable per als vianants.

4.4. Promoure la participació de la ciutadania.

4.4.1. Potenciar els òrgans de participació ciutadana.

4.4.1.1. Potenciar els consells de districte.

4.4.1.2. Fomentar la participació de les persones amb metodologies ajustades al moment del seu cicle vital.

4.4.1.3. Fer del Consell de Ciutat un òrgan de seguiment de les polítiques municipals.

4.4.2. Promocionar l'associacionisme com a eina bàsica de formació de capital social i cohesió social.

4.4.2.1. Potenciar la formació per associacions.

4.4.2.2. Reformular el calendari d'atorgament de subvencions i ajuts a les entitats.

4.4.3. Incrementar la participació ciutadana en les decisions municipals i de ciutat.

4.4.3.1. Redefinir el model del pressupost participatiu.

4.4.3.2. Cercar noves formes de participació i coresponsabilitat ciutadana

4.4.3.3. Desenvolupar entorns i infraestructures digitals de participació

4.5. Potenciar una Administració més propera i accessible a la ciutadania.

4.5.1. Millorar els equipaments i els edificis administratius municipals.

4.5.1.1. Millorar les oficines d'atenció ciutadana

4.5.1.2. Elaborar un pla de millora de les dependències municipals

4.5.1.3. Millorar els equipaments públics municipals

4.5.2. Facilitar i millorar l'accés a la tramitació electrònica.

4.5.2.1. Renovar el portal d'oficina virtual o seu electrònica.

4.5.2.2. Completar la disponibilitat de tràmits en el registre telemàtic.

4.5.2.3. Completar la implantació de la Finestreta Unificada Empresarial (FUE).

4.5.2.4. Desenvolupar el sistema de cita prèvia per a la millora de l'atenció a la ciutadania.

4.5.3. Ampliar la comunicació telemàtica amb la ciutadania.

4.5.3.1. Fer una nova web municipal més àgil i accessible

4.5.3.2. Millorar la funcionalitat i els continguts de l'app municipal

4.5.3.3. Fomentar l'ús de canals de missatgeria electrònica

4.5.4. Fomentar la transparència i la millora contínua en la gestió municipal.

4.5.4.1. Actualitzar el catàleg de serveis i elaborar les cartes de serveis.

4.5.4.2. Afegir nous conjunts d'informació al portal de dades obertes.

4.5.4.3. Implantar mesures per optimitzar el temps de resolució dels tràmits municipals.

4.6. Manresa ciutat compromesa amb la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global.

4.6.1. Sensibilitzar la ciutadania en relació a la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global.

4.6.1.1. Incrementar progressivament els recursos destinats a la sensibilització en cooperació internacional fins assolir el 0,7% dels recursos.

4.6.1.2. Consolidar la casa Flors Sirera com a centre de promoció de la Cultura de la Pau i de l'educació en valors.

Eix 5. Manresa: capital

Enfortir la capitalitat de la Catalunya Central per reivindicar la millora de les infraestructures viàries i ferroviàries, i promoure la coordinació de la promoció econòmica, millorant els equipaments de caràcter territorial i promoure'n de nous i avançant en l'estructuració de la ciutat amb el seu sistema urbà.

5.1. Exercir la capitalitat de la Catalunya Central.

5.1.1. Millorar les infraestructures viàries.

5.1.1.1. Impulsar l'elaboració d'un Pla de mobilitat supramunicipal.

5.1.1.2. Liderar la reivindicació per unes infraestructures dignes.

5.1.1.3. Promoure la integració de la línia dels ferrocarrils de la Generalitat a la ciutat.

5.1.2. Promoure la coordinació de la promoció econòmica.

5.1.2.1. Impulsar un model de concertació territorial i promoure una agència comarcal de desenvolupament econòmic.

5.1.3. Millorar equipaments de caràcter territorial i promoure'n de nous.

5.1.3.1. Promoure l'ampliació del Parc de l'Agulla.

5.1.3.2. Dotar d'activitats amb projecció territorial a diferents equipaments del centre de la ciutat.

5.1.3.3. Facilitar la implantació de la seu de la Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a la Catalunya Central.

5.1.3.4. Posar en funcionament el Museu del Barroc de Catalunya.

5.1.3.5. Treballar per una nova ubicació per a l'Arxiu Comarcal.

5.1.3.6. Redefinir el model del sector de la Fàbrica Nova.

5.1.4. Avançar en l'estructuració de la ciutat amb el seu sistema urbà.

5.1.4.1. Promoure passeigs laterals de les carreteres que connecten la ciutat amb els municipis veïns.

5.1.4.2. Modificar el sistema de transport públic col·lectiu de l'àrea territorial de la ciutat.

6. EL SEGUIMENT DEL PAM

El Pla d'Actuació Municipal (PAM) és el principal instrument de planificació estratègica amb què compten les administracions locals per a la seva acció de govern. Per una banda, el Pla conté el marc estratègic que defineix la missió, la visió i els objectius estratègics. Per l'altra, defineix el marc operatiu que recull les principals línies d'acció per assolir els objectius definits.

El PAM 2020-2023 de Manresa disposa d'una eina principal de seguiment que és la pàgina web que està activa des del febrer de 2020 i que va ser un dels instruments principals en el procés de participació que es va portar a terme en relació al Pla. Cada una de les actuacions té una fitxa específica on es descriu el seu abast i es vincula tant amb els diversos plans municipals com amb els ODS de l'Agenda 2030.

La previsió és que, un cop aprovat el PAM, aquesta fitxa s'ampliï amb altres elements que en facilitin el seguiment com són els indicadors que permetin mesurar el seu grau de desenvolupament o el pressupost assignat en els casos que això sigui factible.

D'aquesta forma, el PAM serà un element viu i dinàmic que s'anirà adaptant a les circumstàncies i a les necessitats que es plantegin a la ciutat, un fet que es considera fonamental en un context d'incertesa i de canvi com el que estem vivint.

7. EL PLA ESTRATÈGIC MANRESA 2030

Com s'ha explicat, el PAM 2020-2023 dibuixa el llibre de ruta que l'acció municipal seguirà durant el mandat, amb els canvis i variacions que l'evolució de la situació vagi requerint. Al mateix temps, però, des de l'Ajuntament de Manresa s'ha iniciat també una reflexió a mig i llarg termini sobre quins són els reptes de la ciutat per a la propera dècada.

A partir de les actuacions impulsades en el marc del Pla per a la Reconstrucció Social i Econòmica de Manresa i tenint en compte les mesures proposades en el PAM, amb la perspectiva que marquen els 17 ODS de l'Agenda 2030, s'han començat a dibuixar les línies bàsiques del futur Pla Estratègic 2030, un Pla que ja ha iniciat una primera etapa participativa però que necessàriament ha de comptar amb les aportacions dels agents econòmics, socials i polítics de la ciutat per anar definint els seus continguts i la seva orientació.

Annex I

**Alineació dels objectius operatius del PAM 2020-2023
amb els ODS de l'Agenda 2030.**

1. Manresa, ciutat verda i sostenible		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.1. Fer més sostenible la mobilitat.																		
1.1.1.	Fomentar els modes de transport no motoritzat.			●	●			●				●		●				
1.1.2.	Fomentar el transport públic.							●		●		●		●				
1.1.3.	Millorar la seguretat viària.			●				●		●		●		●				
1.1.4.	Millorar la mobilitat de la ciutat			●				●	●	●		●		●				●
1.1.5.	Millorar l'estructura funcional urbana			●				●		●	●	●		●				
1.2. Fer del Cardener un gran parc fluvial entre Sant Joan i la Riera de Rajadell.																		
1.2.1.	Aconseguir un parc fluvial continu entre Sant Joan i la riera de Rajadell.			●						●		●		●		●		
1.2.2.	Aconseguir un parc fluvial ben connectat amb el nucli urbà.			●						●		●		●		●		
1.2.3.	Difondre el patrimoni natural i cultural associat al Cardener.			●	●				●			●				●		
1.3. Fer de Manresa una ciutat més sostenible.																		
1.3.1.	Reduir la generació de residus i assolir una taxa de reciclatge superior al 60%.				●							●	●	●	●	●		●
1.3.2.	Impulsar la transició energètica i mesures per a la mitigació del canvi climàtic.							●				●	●	●			●	●
1.3.3.	Adaptar la ciutat als efectes del canvi climàtic.			●			●					●		●		●	●	●
1.3.4.	Promoure la instal·lació de sistemes d'autogeneració d'energia a la ciutat.							●		●		●		●				●
1.3.5.	Millorar l'eficiència en el consum energètic.							●		●		●		●				
1.4. Fer de les zones verdes de Manresa uns espais agradables on passejar i reposar.																		
1.4.1.	Potenciar i millorar la jardineria en els espais públics			●								●		●		●		
1.4.2.	Fer que els parcs siguin diversos atractius i innovadors.			●								●		●		●		
1.4.3.	Dotar la ciutat d'espais per a gossos i gats.			●								●		●		●		
1.5. Consolidar l'Anella Verda com a espai natural, agrari i de lleure.																		
1.5.1.	Dinamitzar el sector agrari del municipi i la comarca		●	●					●	●	●		●	●				
1.5.2.	Promoure la biodiversitat a l'interior del nucli urbà i a l'Anella Verda.			●								●		●		●		
1.6. Transformar i millorar l'espai públic.																		
1.6.1.	Reforçar l'àrea central de la ciutat com a gran espai cívic.			●								●						
1.6.2.	Connectar els barris amb l'àrea central amb passeigs o itineraris còmodes i arbrats.			●							●	●		●				

2. Manresa, ciutat dinàmica i d'oportunitats		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.1. Fomentar l'activitat turística i la projecció de la ciutat.																		
2.1.1.	Aprofitar l'oportunitat que ofereix Manresa 2022 per promoure l'atracció de persones i empreses.								●	●		●	●					
2.1.2.	Aprofitar el patrimoni i altres atractius no turístics per projectar Manresa a l'exterior.								●	●							●	●
2.1.3.	Aprofitar l'atractiu turístic de Manresa per captar visitants i turistes.								●	●		●	●				●	●
2.2. Fomentar el comerç de proximitat.																		
2.2.1.	Promoure actuacions que millorin el comerç de proximitat.								●	●		●	●				●	
2.3. Fomentar l'activitat empresarial, la creació d'ocupació de qualitat i la millora de l'ocupabilitat de les persones.																		
2.3.1.	Desenvolupar nous sectors econòmics i activitats empresarials amb potencial generador d'ocupació.			●	●	●			●	●		●						●
2.3.2.	Desenvolupar nous espais on desplegar activitat econòmica industrial i millorar-ne els existents.								●	●		●						
2.3.3.	Afavorir l'ocupabilitat de les persones.	●			●	●			●	●	●	●					●	●
2.3.4.	Donar suport a l'economia social.								●	●			●				●	●
2.4. Fer créixer Manresa com a ciutat universitària, de recerca i d'innovació.																		
2.4.1.	Potenciar el paper de Manresa com a ciutat universitària i de recerca i coneixement				●				●	●								●
2.4.2.	Desenvolupar estratègies de ciutat intel·ligent.								●	●	●	●					●	
2.5. Facilitar oportunitats i respostes als ciutadans en relació a les necessitats específiques del cicle de vida.																		
2.5.1.	Manresa: ciutat compromesa amb la infància				●	●					●						●	●
2.5.2.	Manresa: ciutat compromesa amb la joventut.				●	●			●		●						●	●
2.5.3.	Manresa: ciutat compromesa amb les persones grans.				●						●						●	●
2.5.4.	Impulsar nous programes de suport a les famílies	●			●	●					●						●	

3. Manresa, ciutat de trobada i acollidora		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
3.1. Impulsar una Manresa igualitària i sense exclusions per raons de diversitat de gènere i orientació sexual.																		
3.1.1.	Incrementar les polítiques d'igualtat de gènere.					●					●						●	
3.1.2.	Manresa contra les violències masclistes.			●		●											●	
3.1.3.	Manresa amb les persones lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals (LGTBI+) .				●	●					●						●	
3.2. Manresa ciutat educadora.																		
3.2.1.	Manresa contra la segregació escolar				●						●						●	
3.2.2.	Garantir la igualtat d'oportunitats en els centres educatius	●		●	●	●					●						●	
3.2.3.	Treballar per uns equipaments educatius de qualitat.	●		●	●					●		●					●	
3.3. Manresa amb les polítiques socials per atendre a les necessitats de les persones.																		
3.3.1.	Garantir la cobertura de les necessitats bàsiques.	●	●	●							●	●					●	
3.3.2.	Incrementar els serveis d'atenció a les persones amb dependència, discapacitat i situacions d'especial vulnerabilitat.			●					●	●	●	●					●	
3.3.3.	Prioritzar la prevenció en l'atenció a la infància i l'adolescència en risc i les seves famílies	●		●	●						●						●	
3.3.4.	Adaptar l'Administració als diferents canvis socials.	●									●						●	
3.4. Fer front a la necessitat d'habitatge assequible.																		
3.4.1.	Impulsar polítiques d'accés a l'habitatge assequible.	●						●		●	●	●					☆	
3.4.2.	Donar cobertura a les necessitats socials en matèria d'habitatge.	●									●						☆	
3.5. Manresa ciutat esportiva i saludable.																		
3.5.1.	Millorar els equipaments esportius municipals.			●						●		●					●	
3.5.2.	Fomentar l'esport femení.			●		●					●							
3.5.3.	Potenciar l'esport com a eina de cohesió i inclusió social.	●		●							●							
3.6. Manresa ciutat multicultural.																		
3.6.1.	Elaborar el Pla de Nova Ciutadania.	●									●						●	
3.6.2.	Fomentar l'apropament multicultural.				●						●						●	
3.7. La cultura com a eina de transformació.																		
3.7.1.	Fomentar una vida cultural rica, inclusiva i a l'abast de tothom.			●						●	●		●				●	
3.7.2.	Millorar els equipaments culturals municipals.				●				●	●							●	

4.	Manresa, ciutat cívica, propera i compromesa.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
4.1.	Manresa ciutat amb civisme.																	
4.1.1.	Desplegar el pla de civisme .				●				●		●	●					●	
4.2.	Manresa per uns barris vius																	
4.2.1.	Millorar la qualitat de vida i dinamitzar els barris de la ciutat			●	●				●	●	●	●					●	
4.2.2.	Revitalitzar el Centre Històric			●	●			●	●	●	●	●	●				●	●
4.3.	Millorar la qualitat de l'espai urbà.																	
4.3.1.	Definir un pla de millora de la qualitat de l'espai públic.			●						●	●	●	●	●			●	
4.3.2.	Millorar l'accessibilitat dels espais urbans									●		●					●	
4.4.	Promoure la participació de la ciutadania																	
4.4.1.	Potenciar els òrgans de participació ciutadana			●							●	●					●	●
4.4.2.	Promocionar l'associacionisme com a eina bàsica de formació de capital social i cohesió social	●			●												●	●
4.4.3.	Incrementar la participació ciutadana en les decisions municipals i de ciutat									●	●						●	●
4.5.	Potenciar una Administració més propera i accessible a la ciutadania.																	
4.5.1.	Millorar els equipaments i els edificis administratius municipals.								●	●	●						●	
4.5.2.	Facilitar i millorar l'accés a la tramitació electrònica.									●	●						●	●
4.5.3.	Ampliar la comunicació telemàtica amb la ciutadania.									●	●						●	
4.5.4.	Fomentar la transparència i la millora contínua en la gestió municipal.									●							●	
4.6.	Manresa ciutat compromesa amb la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global.																	
4.6.1.	Sensibilitzar la ciutadania en relació a la cultura de la pau, els drets humans i la justícia global.									●	●	●					●	●

5. Manresa: capital		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
5.1. Enfortir la capitalitat de la Catalunya Central.																		
5.1.1.	Millorar les infraestructures viàries i ferroviàries.									●		●					●	
5.1.2.	Promoure la coordinació de la promoció econòmica.	●							●	●	●	●	●				●	●
5.1.3.	Millorar equipaments de caràcter territorial i promoure'n de nous.			●					●	●		●		●			●	
5.1.4.	Avançar en l'estructuració de la ciutat amb el seu sistema urbà.									●	●	●					●	